

Ne vpisujte

Domače naloge	K1	K2	K3	Izpit	SKUPAJ	OCENA

PREIZKUŠNJA ZNANJA IZ MIKROEKONOMIJE 1 (24.1.2011)

IME IN PRIIMEK: _____ VPISNA ŠTEVILKA: _____

Izpit se piše 90 minut. Maksimalno število točk je 60. Prvi del izpita predstavljajo vprašanja za obkrožanje. **Pri vseh vprašanjih za obkrožanje je možen le en pravilni odgovor.** Pri računskih nalogah mora biti kljub pravilnemu odgovoru napisan tudi potek izračuna. Drugi del izpita predstavljajo odprta vprašanja, na katera odgovarjajte **kratko in jedrnato**. Odgovori morajo biti le v označenih pravokotnikih Uporaba nedovoljenih pripomočkov in prepisovanje se kaznuje z odvzemom izpita in negativno oceno. SREČNO!

Pri vprašanjih od 1 do vključno 10 obkrožite pravilno trditev. Vsak pravilen odgovor prinaša 3 točke.

1. Janez prideluje pšenico. Na leto je pridelal 20 ton. Proda jo lahko za 1000 EUR na tono, nakup semen pa ga stane 2000 EUR. Namesto pšenice bi lahko prideloval ječmen, in sicer 25 ton na leto po prodajni ceni 900 EUR na tono. Semena za ječmen bi ga stala 3000 EUR. Koliko znašajo oportunitetni stroški pridelave pšenice?

Izračun

Obkrožite pravilni odgovor.

- a) 500
- b) 1000
- c) 1500

d) 2500

e) 3000

2. Ko se Ana odpravi zvečer zabavat, v povprečju za tak večer zabave nameni 30 EUR. Kadar se zabava v baru vedno pije pomarančni sok in mineralno vodo v istem razmerju in sicer zmeraj naroči dva dcl mineralne vode in en dcl pomarančnega soka. Povprečna cena 1 dcl mineralne vode je 3 EUR, povprečna cena dcl pomarančnega soka pa 4 EUR. Koliko pijač popije Ana v takem večeru zabave, če zapravi vseh 30 EUR za pijačo? Narišite tudi skico ravnotežja s premico cene in indiferenčnimi krivuljami.

Izračun in slika

Pravilna trditev je:

- a) Popije 10 dcl mineralne vode in 7,5 dcl pomarančnega soka.
- b) Popije 6 dcl mineralne vode in 3 dcl pomarančnega soka.
- c) Popije 3 dcl mineralne vode in 6 dcl pomarančnega soka.
- d) Popije 6 dcl mineralne vode in 2 dcl pomaračnega soka.
- e) Popije 2 dcl mineralne vode in 6 dcl pomarančnega soka.

3. Andrej troši le dve dobrini in sicer jabolka (J) in hruške (H). Za njuno potrošnjo ima letno na razpolago 240 evrov. Njegova funkcija koristnosti je $U=2J^{0,5}H^{0,5}$. Tržna cena kilograma jabolk je 3 evre. Krivulja povpraševanja po hruškah je _____.

Izračun

Pravilni odgovor je

- a) $H = 240 - P_h$
- b) $H = 240 / P_h$

- c) $H = 120/P_h$
 d) $H = 240/(3 + P_h)$
 e) nič od navedenega.
4. Jernej v svojem podjetju izdeluje žogice za badminton, pri čemer uporablja delo (L) in kapital (K). Njegova proizvodna funkcija je $Q(L,K) = 5L^{4/5} 10K^{1/5} + 15$. Izračunajte mejno stopnjo tehnične substitucije dela za dodatno enoto kapitala v točki (L = 10, K = 5). Kakšni so donosi obsega pri izdelavi žogic?

Izračun

Pravilni odgovor je

- a) $MRTS(L=10, K=5) = 1/4$, padajoči donosi obsega
 b) $MRTS(L=10, K=5) = 1/2$, padajoči donosi obsega
 c) $MRTS(L=10, K=5) = 1/2$, konstantni donosi obsega
 d) $MRTS(L=10, K=5) = 5/4$, konstantni donosi obsega
 e) $MRTS(L=10, K=5) = 2$, padajoči donosi obsega
5. Producerska funkcija podjetja je podana z enačbo $Q=20K+30L$. Strošek dela (w) je 20 EUR, kapitala (r) pa 40 EUR. Podjetje proizvaja 600 proizvodov. Če želi podjetje proizvajati z najnižjimi stroški, bo v ravnotežju _____.

Izračun in slika:

Obkrožite pravilno trditev.

- a) Imelo stroške 1600.

- b) Imelo stroške 1200.
- c) Uporabljalo samo kapital.
- d) Uporabljalo samo delo.
- e) Uporabljalo 30 enot kapitala in 20 enot dela.

6. Proizvajalec moke posluje na trgu, ki ima vse značilnosti popolne konkurence. Njegova funkcija celotnih stroškov je $TC = Q^3/3 - Q$. V kratkem obdobju se je na trgu oblikovala cena 8 EUR za 10kg vrečo. Izračunajte celotni prihodek pri katerem bo prodajalec moke dosegel največji dobiček, ter dobiček podjetja.

Izračun in slika:

Pravilni odgovor je:

- a) $TR = 24, \pi = 18$
- b) $TR = 18, \pi = 6$
- c) $TR = 27, \pi = 18$
- d) $TR = 27, \pi = 24$
- e) $TR = 24, \pi = 6$

7. Podjetje Domoljub je edini ponudnik električnih motornih koles na trgu. Povpraševanje po teh motornih kolesih se da opisati s funkcijo $Q = 100 - P$. Podjetje ima povprečne stroške enake $ATC = 50 + 20/Q$. Kolikšen je dobiček podjetja, če Domoljub zasleduje cilj maksimiranja dobička?

Izračun in slika

Pravilni odgovor je

- a) 2449,6
- b) 99,5
- c) 1824,2
- d) -20
- e) 605

8. Na trgu velikih električnih generatorjev sta le dve podjetji A in B, ki si konkurirata s ceno. Obe podjetji poznata krivulje stroškov svojega konkurenta. Glede na predkalkulirane dobičke, izračunane na podlagi krivulj stroškov in povpraševanja, se odločata o cenovni strategiji, ki jo bosta sprejeli. Lahko se odločita za nižjo ceno ali pa se dogovorita o višji ceni. Matrika dobičkov je podana spodaj. Poiščite dominantni strategiji za obe podjetji ter ravnotežje na trgu.

		Podjetje B	
		Nižja cena	Višja cena
Podjetje A	Nižja cena	1.500, 1.500	3.500, 0
	Višja cena	0, 3.500	2.000, 2.000

Obkrožite pravilni odgovor.

- a) Dominantna strategija za podjetje A je nižja cena, za podjetje B pa višja cena, kar je tudi ravnotežje
- b) Dominantna strategija za podjetje A je nižja cena, za podjetje B pa nižja cena, kar je tudi ravnotežje.
- c) Dominantna strategija za podjetje A je nižja cena, za podjetje B pa nižja cena, ravnotežje pa je nižja cena za podjetje A in višja cena za podjetje B.
- d) Dominantna strategija za podjetje A je višja cena, za podjetje B pa višja cena, kar je tudi ravnotežje.
- e) Dominantna strategija za podjetje A je višja cena, za podjetje B pa nižja cena, ravnotežje pa je nižja cena za podjetje A in višja cena za podjetje B.

9. Podane so tri trditve o japonskem podjetju

- (i). Japonsko podjetje je bolj eksterno financirano kot ameriško podjetje.
- (ii). Japonsko podjetje se zavzema za sklepanje permanentnih pogodb z zaposlenimi
- (iii). V okviru japonskega podjetja je za finančno skupino podjetij značilna hierarhična povezanost podjetij z matičnim podjetjem na čelu

Obkrožite pravilni odgovor.

- a) Pravilna je le trditev (i)
- b) Pravilna le trditev (ii)
- c) Pravilna le trditev (iii)
- d) Pravilni sta le trditvi (i) in (iii)
- e) Vse tri trditve so pravilne.

10. Povpraševanje podjetij po delu v regiji je enako $w=90-0,2L$. Vsi prebivalci v regiji so združeni v sindikat in ponudba dela sindikata je enaka $w=10+0,1L$. Sindikat izkorišča svojo monopolno moč in zasleduje strategijo maksimizacije ekonomske rente. Kolikšna bo ekonomska renta?

Izračun in slika

Pravilni odgovor je:

- a) 1280
- b) 3547
- c) 5120
- d) 6400
- e) Nič od navedenega.

Pri nalogah pod zaporedno številko od 11 do 15 podajte svoj odgovor v označeni pravokotnik. **V vsakem grafu ustrezno označite osi. Tudi vsaka krivulja naj bo ustrezno označena.** Vsaka pravilna rešitev prinaša 6 točk.

11. S sliko prikažite kratkoročno in dolgoročno prilagajanje obsega kapitalnih storitev na trgu kapitalnih storitev, če se **znižajo plače zaposlenih** in **prevlada učinek substitucije**. Ustrezno označite začetno ravnotežje A, novo kratkoročno ravnotežje A' in novo dolgoročno ravnotežje A".

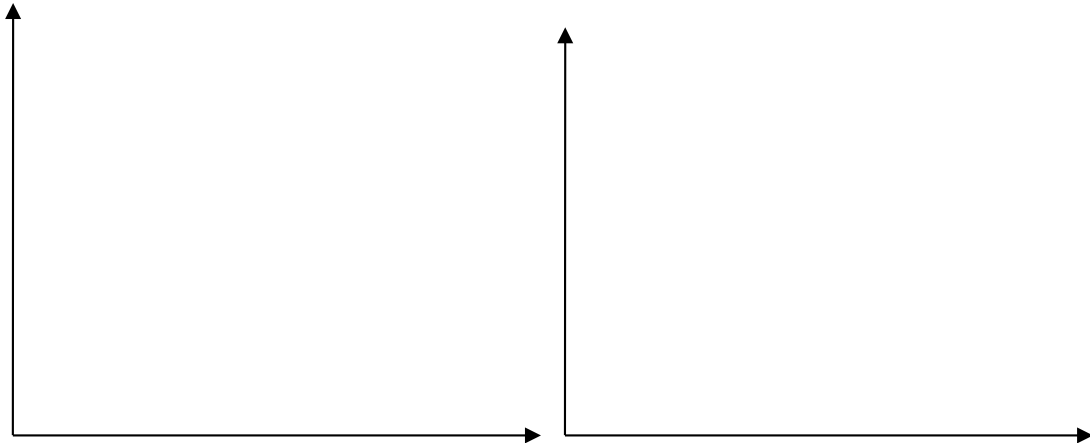

12. Za monopolistično konkurenco pravimo, da je ekonomsko neučinkovita.

- a) V ustreznem grafu prikažite ravnotežni položaj monopolističnega konkurenta v dolgem obdobju v primerjavi z ravnotežnim položajem popolnega konkurenta. V grafu označite ravnotežno ceno, ravnotežno količino in mrtvo izgubo. Označite osi.

Monopolistični konkurent

Popolni konkurent

- b) Navedite dva vira neučinkovitosti monopolistične konkurence v primerjavi s popolno konkurenco.

13. a) Prikažite ravnotežje na trgu dela v primeru, ko po delu povprašuje podjetje, ki je popolni konkurent na trgu proizvodov. Kaj določa njegovo krivuljo povpraševanja po delu?

- b) Sliko pod točko a vrišite krivuljo povpraševanja po delu za podjetje, ki je monopolist na trgu proizvodov.

- c) Kdo zaposluje več dela pri enaki ceni dela, monopolist ali popolni konkurent?
Ustrezno obkroži.

Več dela zaposluje monopolist / popolni konkurent.

14. Trg kmetijskih pridelkov je v ravnotežju (P^* in Q^*), ko se vlada odloči, da bo povečala zaradi spodbujanja nakupa zdravih živil uvedla subvencije na strani potrošnika.

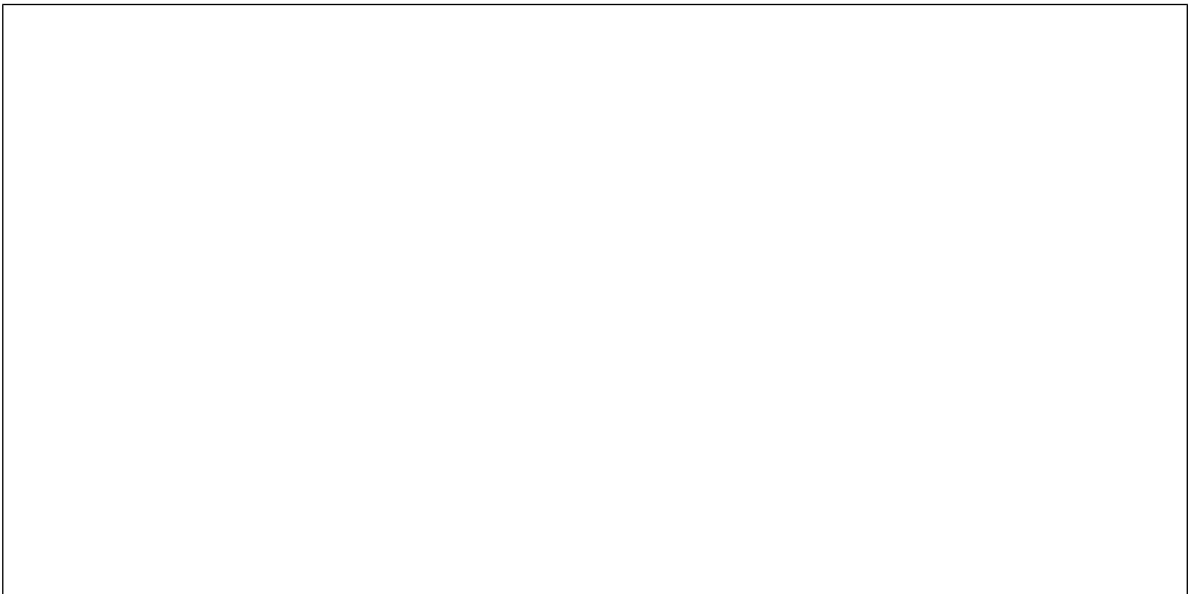
- a) Prikažite začetno in novo ravnotežje (P_s , P_d in Q^{**}).

- a. V grafu označite državne izdatke iz naslova subvencij.
b. Kaj se bo zgodilo s potrošnikovimi izdatki? Utemeljite v dveh stavkih.

15. a) Grafično prikažite primer naravnega monopola.

- b) Na sliki pod točko a označite ceno in količino, ki bi jo proizvajal konkurent v tržni strukturi naravnega monopola, če mu država predpiše ceno na ravni minimiziranja mrtve izgube.